27/10/2020

Η άλλη πλευρά για τη μνημόνευση του Μητροπολίτη Επιφανίου από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου

/ Γνώμες

Μια μόνο απλή ματιά στην ιστοσελίδα (https://mospat.ru/) του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του Πατριαρχείου Μόσχας είναι αρκετή για να διαπιστώσει κάποιος ότι τα τέσσερα μέλη (Μητροπολίτες Λεμεσού Αθανάσιος, Κύκκου Νικηφόρος, Ταμασού Ησαΐας και ο Επίσκοπος Αμαθούντος Νικόλαος) της Ιεράς Συνόδου στην προχθεσινή ανακοίνωση τους για το εκκλησιαστικό ζήτημα της Ουκρανίας ουσιαστικά ενστερνίζονται πλήρως τις στερούμενες Ορθόδοξης εκκλησιολογίας θέσεις της Εκκλησίας Ρωσίας. Το ίδιο είχε συμβεί και το καλοκαίρι του 2019, μόνο που τότε την ανακοίνωση δεν υπέγραφε ο Επίσκοπος Αμαθούντος, Νικόλαος.

Κατηγορούν τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο για «κατάφωρη παραβίαση του συνοδικού πολιτεύματος της Ορθόδοξης Εκκλησίας» και τον καλούν «να προβεί άμεσα σε ανάκληση» της , κατ' αυτούς , «αντικανονικής και άκυρης αυτής πράξης του», δηλαδή της μνημόνευσης του Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας, Επιφανίου.

Αν είναι κάποιος, που παραβιάζει το συνοδικό σύστημα είναι ο Πατριάρχης

Μόσχας, Κύριλλος, ο οποίος στην περίπτωση του ουκρανικού ζητήματος, όπως και σε άλλες, πήρε τις αποφάσεις με την διορισμένη από αυτόν Σύνοδο και ουδέποτε συγκάλεσε την Ιεραρχία για να αποφασίσει ως Σώμα κατά πόσον έπρεπε να διακοπεί η Ευχαριστιακή Κοινωνία με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και την Εκκλησία Ελλάδος και να τερματιστεί , όπως θα γίνει και τώρα με τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο, η μνημόνευση των Προκαθημένων. Σημειώνεται ότι οι κύριοι Βαρθολομαίος, Θεόδωρος και Ιερώνυμος φιλαδέλφως κινούμενοι δεν έχουν ανταποδώσει-το ίδιο θα κάνει και ο Κύπρου- «τα ίσα» στον Μόσχας.

Δυστυχώς , οι τέσσερις Κύπριοι Ιεράρχες έχουν κλείσει τα μάτια μπροστά στο μεγάλο σκάνδαλο του Μόσχας και του έχουν δώσει συγχωροχάρτι, εξωθώντας τον και σε άλλες αυθαιρεσίες. Ήταν σύμφωνη με το πνεύμα της συνοδικότητας η σύναξη – προσωπικά την χαρακτηρίζω παρασυναγωγή– τον περασμένο Φεβρουάριο στην Ιορδανία;

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, με την μνημόνευση του Επιφανίου έδειξε συνέπεια προς την θέση του ότι η Μόσχα πρέπει να εγκαταλείψει την υπεροψία και αλαζονεία της , απόρροια της οικονομικής δύναμης και των στενών δεσμών με την κρατική εξουσία. Θέση , την οποία με παρρησία διατύπωσε σε συνάξεις Προκαθημένων ενώπιον του Πατριάρχη Κύριλλου, αλλά και στις κατά καιρούς επαφές του στην Κύπρο με τον επικεφαλής του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του Πατριαρχείου Μόσχας, Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα.

Ο Ρώσος Μητροπολίτης ψεύδεται ασύστολα , όταν ισχυρίζεται ότι ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος πιέστηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Αμερική και επηρεάστηκε από τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας να μνημονεύσει τον Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας, Επιφάνιο. Στην πραγματικότητα οι πιέσεις προέρχονταν από το Πατριαρχείο Μόσχας και το Κρεμλίνο, γι’ αυτό και οι τακτικές επισκέψεις του Ρώσου πρέσβη, Στανισλάβ Οσάτσι, στον Αρχιεπίσκοπο, πολλές από τις οποίες δεν ανακοινώθηκαν.

Αν το Πατριαρχείο Μόσχας ειλικρινά ήθελε το καλό της Εκκλησίας , θα είχε προσέλθει (Κρήτη 2016) στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο. Εκεί θα λυνόταν το θέμα του τρόπου χορήγησης της Αυτοκεφαλίας. Όμως , δεν το έπραξε.

Αναφορικά με τις θέσεις της Μόσχας, τις οποίες έχουν ενστερνιστεί τα τέσσερα μέλη της Συνόδου και προβάλλουν, με την ανακοίνωση τους, παραθέτω ενδεικτικά ορισμένες παρατηρήσεις:

1. Η μνημόνευση από τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο του Προκαθημένου της

Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας (ΑΟΕ) της Ουκρανίας , Επιφανίου , δεν συνιστά παραβίαση, αφού το θέμα αυτό κατά την κανονική ακρίβεια δεν τίθεται σε Συνοδική διαβούλευση. Δηλαδή τί να κάνει η Σύνοδος της Εκκλησίας Κύπρου; Να εξετάσει τις εκκλησιαστικές ενέργειες της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου; Στην εκκλησιαστική ιστορία το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο κάποιοι τώρα με ευκολία πετροβολούν, έδωσε διέξοδο με τις αποφάσεις και την σοφία του στα προβλήματα κατά τόπους Εκκλησιών και της Εκκλησίας Κύπρου περιλαμβανομένης. Οι επικριτές του Αρχιεπισκόπου επιχειρούν να βάλουν την Εκκλησία Κύπρου σε επικίνδυνες ατραπούς, διότι, ας μην κρύβονται , θέλουν η Εκκλησία Κύπρου, καθ’ υπαγόρευση του Πατριαρχείου Μόσχας, να ελέγξει και να αμφισβητήσει τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Η σωστή θέση επί του ζητήματος είναι ότι αποτελεί προνόμιο και καθήκον του εκάστοτε Πρώτου να εναρμονίζεται με τον «Πρώτο μεταξύ ίσων», τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

2. Ακόμη και στην Εκκλησία της Ελλάδος, που έχει ως προκαθήμενη την Ιερά Σύνοδο και όχι τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, η Διαρκής Ιερά Σύνοδος και η ολομέλεια της Ιεραρχίας της αποφάνθηκαν ότι η συνταύτιση με τον Πατριάρχη του Γένους ανήκει στον Αρχιεπίσκοπο και Πρόεδρο τη Ιεράς Συνόδου, γι ‘ αυτό και του ανέθεσαν να χειριστεί ο ίδιος το εκκλησιαστικό ζήτημα της Ουκρανίας. Πολύ περισσότερο στην Εκκλησία της Κύπρου, που η Αυτοκεφαλία της κατοχυρώθηκε από την Γ’ Οικουμενική Σύνοδο, ο Αρχιεπίσκοπος δεν είναι Πρόεδρος απλά, αλλά Προκαθήμενος, που μνημονεύεται από όλους τους Ιεράρχες.
3. Το ότι η Αλεξάνδρεια και η Αθήνα και τώρα ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου αναγνώρισαν και στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων δεν είναι αποτέλεσμα αγνώστων λόγων, αλλά σεβασμού προς τα ανά τους αιώνες θέσμια της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
4. Το ερώτημα, αν έχει κανονική ή όχι χειροτονία ο Μητροπολίτης Κιέβου Επιφάνιος είναι πια ξεπερασμένο. Η διά της εκκλήτου αποκατάσταση των κάποτε σχισματικών αναπλήρωσε τα ελλείποντα και έδωσε εγκυρότητα στην υποστατή χειροτονία. (Απάντηση στις απορίες κάθε καλόπιστου δίνει το σύγγραμμα του Αγχιάλου Βασιλείου «Περί του κύρους της Χειροτονίας.»). Ο Ονούφριος και όσοι είναι μαζί του, εξαιτίας της ποικίλης εξάρτησης τους από την Μόσχα, δεν τόλμησαν να ζητήσουν ξανά το Αυτοκέφαλο, ενώ είχαν υπογράψει παλιότερα για αυτό. Εφ’ όσον αναστάλθηκε η ισχύς του Πατριαρχικού Γράμματος Διονυσίου Δ’ κάθε εξάρτηση από τη Μόσχα της Εκκλησίας του Κιέβου εξαλείφεται. Αυτό ακόμη δεν έγινε κατανοητό; Ποια είναι η «νομοκανονική» τάξη που δεν την ξέρουμε; Ποιου είναι εφεύρημα;

Διότι όλες οι νεότερες Εκκλησίες – με πρώτο το Πατριαρχείο Ρωσίας – δημιουργήθηκαν με την ίδια διαδικασία, δηλαδή με Τόμο του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Γιατί τώρα δεν γίνεται αποδεκτός ο Τόμος για την Ουκρανία;

5. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος και η περί Αυτόν Ιερά Σύνοδος δεν χορήγησαν αυτοκέφαλο σε σχισματικές μονάδες. Τους αποκατέστησαν με την έκκλητο, δηλαδή την υπερόριο δικαιοδοσία της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Στην περίπτωση της Εκκλησίας Βουλγαρίας, αν και καταδικάστηκε από Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, αθωώθηκε από μόνο το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ο σφετερισμός του Κιέβου από τη Μόσχα και η ανοχή της κατάστασης αυτής δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογία. Η συμπεριφορά της Μόσχας είναι εντελώς αντιεκκλησιαστική και ξένη προς την παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
6. Σε ποια περίπτωση, μετά τα πρεσβυγενή Πατριαρχεία και την Εκκλησία Κύπρου, χορήγησης αυτοκεφάλου στις νεότερες κατά τόπους Εκκλησίες χρειάστηκε Πανορθόδοξη συναίνεση; Γιατί να χρειάζεται για την Ουκρανία; Η απάντηση είναι : Επειδή απέναντι είναι η δυνατή κοσμικά Ρωσία. Δεν είναι ταραχή της εκκλησιαστικής κατάστασης το Ουκρανικό ζήτημα, αλλά η αποκάλυψη μιας πληγής, που , με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, έμενε κρυφή. Το Πατριαρχείο Μόσχας θέλει τα πρωτοτόκια και την ενοχλεί η Κωνσταντινούπολη. Ο Ορθόδοξος κόσμος , και ιδιαίτερα ο ελληνορθόδοξος, θα ανοίξει την πόρτα σε τέτοιες ορέξεις και θα γυρίσει την πλάτη στην τροφό του Γένους, το μαρτυρικό Φανάρι;
7. Το λιγότερο άτοπα είναι και τα περί σύγκλησης της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας Κύπρου. Οι τέσσερις Ιεράρχες αναφέρουν : «ζητοῦμε ἀπό ὅλους τούς Συνεπισκόπους μας τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, ὅπως ἀπό κοινοῦ ἀπαιτήσομε ἔκτακτη σύγκληση τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, προκειμένου νά ἐπιληφθεῖ τοῦ θέματος αὐτοῦ καί νά ἀποφασίσει ἀνάλογα».
8. Δηλαδή , η Σύνοδος θα ασχοληθεί με τι ακριβώς: Την απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου ή με την ενέργεια του Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου να συμπορευθεί με την κανονική απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου; Τους ενοχλεί αυτό, αλλά τους ικανοποιεί η συμπόρευση με το Πατριαρχείο Μόσχας.
9. Τα τέσσερα μέλη της Ιεράς Συνόδου επιχειρούν να δώσουν και «μάθημα» περί εθνικού συμφέροντος. Σε ποιόν; Στον Κύπρου Χρυσόστομο. Σίγουρα , κάτι δεν πάει καλά. Δεν θα είναι έκπληξη, αν τον κατηγορήσουν και για «ενδοτικό». Ο Κύπρου Χρυσόστομος Β’ γνωρίζει ότι το συμφέρον της Εκκλησίας Κύπρου και του Ελληνισμού είναι το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η καθ’ ημάς Ανατολή. Αποδεικνύει πως το «η καρδιά μας βρίσκεται στο Φανάρι» δεν είναι λόγια, αλλά η ακράδαντη πεποίθηση του και ότι σέβεται και στηρίζει έμπρακτα το

Οικουμενικό Πατριαρχείο.

10. Όταν τρεις από τους υπογράφοντες την ανακοίνωση κατά του Αρχιεπισκόπου και του Οικουμενικού Πατριαρχείου πηγαίνουν στο Άγιο Όρος από ποιον ζητούν άδεια; Από αυτόν, που «προκαλεί σχίσματα και συλλειτουργεί με αχειροτόνητους»; Ποιον μνημονεύουν στο Άγιο Όρος; Τον παραβάτη των Ιερών Κανόνων; Ας απαντήσουν τεκμηριωμένα. Μάλιστα, ο ένας εκ των τριών Ιεραρχών συλλειτούργησε με κληρικούς, που συμμετείχαν στην ενθρόνιση και συλλειτούργησαν με τον Μακαριότατο Επιφάνιο! Επίσης, συλλειτούργησε με Αρχιερέα της Εκκλησίας Ελλάδος , της οποίας οι Ιεράρχες με συντριπτική πλειοψηφία έκριναν ότι το θέμα της Ουκρανίας είναι αρμοδιότητα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών.

Και κάτι ακόμη: Όταν η Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου υπό την προεδρία του κ. Βαρθολομαίου κατέτασσε στο Αγιολόγιο τους Αγιορείτες Πατέρες, με τους οποίους συνδεόταν πνευματικά ο Μητροπολίτης Αθανάσιος, οι αποφάσεις ήταν σωστές, ενώ στην περίπτωση της Ουκρανίας είναι λανθασμένες;

Τέλος, **ας απαντήσουν οι τέσσερις Ιεράρχες: Ο Μόσχας Κύριλλος, που μίλησε για πολλαπλά κουταλάκια για την Θεία Κοινωνία, ή ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος αποδείχθηκε για μια ακόμη φορά ο μεγαλύτερος φρουρός και υπερασπιστής της Ορθόδοξης Παράδοσης;**

Του Αριστείδη Χ. Βικέτου

Πρωτοδημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα aggeliaforos.com και στο blogspot fosfanariou.